

Πρεσβεία της Ελλάδος στις Βρυξέλλες
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

ΕΡΕΥΝΑ ΑΓΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΟΥ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΟ ΒΕΛΓΙΟ

Η παρούσα Έρευνα Αγοράς αφορά τους ακόλουθους κωδικούς της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (Combined Nomenclature): HS 1509

Συντάκτης: Αναστάσιος Παπαθωμάς
Σύμβουλος οικονομικών Εμπορικών Υποθέσεων Α΄

Βρυξέλλες Δεκέμβριος 2019

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΛΑΔΟΥ/ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ.....	4
A.1 Περιγραφή Κλάδου - Γενικά Χαρακτηριστικά	4
A.2 Ιστορική Αναδρομή	4
A.3 Συγκριτική σπουδαιότητα του κλάδου/προϊόντος	4
B. ΠΡΟΣΦΟΡΑ	6
B.1 Δομή Παραγωγής.....	6
B.2 Εξέλιξη Παραγωγής	6
B.3 Παραγωγική δυναμικότητα κλάδου/ προϊόντος.....	6
B.4 Κόστος Παραγωγής	6
B.5 Προοπτικές στην εξέλιξη της παραγωγής.....	7
Γ. ΖΗΤΗΣΗ	8
Γ.1 Μέγεθος αγοράς/ τμήματα αγοράς	8
Γ.3 Προοπτικές στην εξέλιξη της ζήτησης.....	9
Δ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	10
Δ.1 Ροές εμπορίου - εμπορικό ισοζύγιο κλάδου/προϊόντος	10
Δ.2 Ανάλυση εξαγωγών- εισαγωγών	11
Δ.3 Δασμολογικό καθεστώς και μη δασμολογικά εμπόδια.....	11
E. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	12
E.1 Δομή αγοράς – Δίκτυα Διανομής.....	12
E.2 Βαθμός συγκέντρωσης (εγχώριων/ ξένων επιχειρήσεων)	13
E.3 Παρουσία ελληνικών προϊόντων – μερίδιο αγοράς	13
E.4 Τιμές λιανικής πώλησης.....	13
E.5 Δυναμική συνθηκών ανταγωνισμού.....	14
ΣΤ. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	15
ΣΤ.1 Νομικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του κλάδου.....	15

ΣΤ.2 Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου στον ανταγωνισμό	16
Ζ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	17
Ζ.1 Παράγοντες που επηρεάζουν ζήτηση –προσφορά.....	17
Ζ.2 Προοπτικές ελληνικών προϊόντων	17
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ –ΤΙΜΕΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ.....	20

A. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΛΑΔΟΥ/ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

A.1 Περιγραφή Κλάδου - Γενικά Χαρακτηριστικά

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η παρουσίαση της αγοράς ελαιολάδου στο Βέλγιο. Οι κατηγορίες που περιλαμβάνονται είναι Ελαιόλαδο, παρθένο ελαιόλαδο, εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο σύμφωνα με τα πρότυπα της Διεθνούς Οργάνωσης Ελαιολάδου. Ο όρος "παρθένος" υποδηλώνει ότι το λάδι έχει ληφθεί απευθείας από τον καρπό της ελιάς και δεν έχει λάβει περαιτέρω επεξεργασία. Το λάδι ονομάζεται παρθένο ελαιόλαδο όταν έχει οξύτητα μικρότερη από 2%. Αν το η οξύτητα είναι μικρότερη από 0,8%, ταξινομείται ως εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο ανώτερης κατηγορίας. Αντίθετα, ο βαθμός οξύτητας είναι πολύ υψηλός (ίσως ή μεγαλύτερος από 3 βαθμούς), θεωρείται ως ελαιόλαδο *lampante*, ακατάλληλο για κατανάλωση από τον άνθρωπο.

A.2 Ιστορική Αναδρομή

Η ελιά πιστεύεται ότι έκανε την εμφάνισή της την τρίτη χιλιετία π.χ. στη Μέση Ανατολή και αργότερα εξαπλώθηκε στην Κρήτη, στα νησιά του Αιγαίου και στην κεντρική Ελλάδα. Το λάδι χρησιμοποιούνταν για καλλυντικά, θρησκευτικές τελετές, θεραπευτική ουσία, λιπαντικό και καύσιμη ύλη για λάμπες. Απόδειξη της σημαντικής θέσης που κατείχε αποτελούν οι τοιχογραφίες, εργαλεία και εγκαταστάσεις οι οποίες ανακαλύφθηκαν από ανασκαφές σε διάφορα μέρη. Οι άνθρωποι ανήγαγαν το ελαιόλαδο σε σημαντικό μέρος της διατροφής τους. Στην Ελλάδα οι ειδικές και σχεδόν ιδανικές κλιματικές συνθήκες σε συνδυασμό με τις κατάλληλες συνθήκες καλλιέργειας του το καθιστούν βασικό μέρος της διατροφής.

A.3 Συγκριτική σπουδαιότητα του κλάδου/προϊόντος

Στις χώρες παραγωγής ελαιολάδου της ΕΕ (Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Πορτογαλία) αντιστοιχεί το 70 με 75% της παγκόσμιας παραγωγής. Κύριοι καταναλωτές ελαιολάδου είναι οι ίδιες οι χώρες παραγωγής της ΕΕ, με ποσοστό που υπερβαίνει το ήμισυ της παγκόσμιας κατανάλωσης ελαιολάδου. Στην πρώτη θέση όσον αφορά την κατά κεφαλήν κατανάλωση ελαιολάδου βρίσκεται η Ελλάδα. Παρόλο που τα επίπεδα παραγωγής ελαιολάδου διασφαλίζουν την αυτάρκεια

της ΕΕ, αυτό δεν αποκλείει το εμπόριο με τις τρίτες χώρες. Οι εξαγωγές της ΕΕ κατευθύνονται πρωτίστως στις ΗΠΑ, καθώς και την Ιαπωνία, την Κίνα, τον Καναδά, τη Βραζιλία και την Αυστραλία, ενώ οι εισαγωγές προέρχονται κυρίως από Τυνησία, και το Μαρόκο.

Η ΕΕ προβλέπει πλαίσιο καταβολής ενισχύσεων στους παραγωγούς, προδιαγραφές για την καλλιέργεια των ελαιοδέντρων, όπως και πρότυπα ποιότητας και εμπορίας.

B. ΠΡΟΣΦΟΡΑ

B.1 Δομή Παραγωγής

Όσον αφορά την τοπική παραγωγή ελαιολάδου στο Βέλγιο, είναι μηδενική δεδομένου ότι δεν διαθέτει το κλιματικές συνθήκες.

B.2 Εξέλιξη Παραγωγής

Σε ότι αφορά την ευρωπαϊκή παραγωγή ελαιολάδου τα πρώτα συνολικά προσωρινά στοιχεία για την συγκομιδή ελαιολάδου 2019/20 υποδεικνύουν ότι ενώ η ισπανική παραγωγή θα μειωθεί ελαφρά ενώ αναμένονται βελτιωμένα μεγέθη σε άλλες χώρες παραγωγής οι οποίες αντιμετώπισαν σοβαρά προβλήματα το προηγούμενο έτος. Η Ισπανία να αποδώσει 1,35 εκατομμύρια τόνους ελαιολάδου, κάπως μικρότερο από τους 1,77 εκατομμύρια τόνους της εξαιρετικά παραγωγικής προηγούμενης περιόδου συγκομιδής. Η Ιταλία πιθανότατα θα φτάσει τους 270.000 τόνους και την Ελλάδα σε 300.000 τόνους, μια μεγάλη βελτίωση από τους 175.000 και 185.000 τόνους το προηγούμενο έτος.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προβλέπει ότι οι κλιματολογικές συνθήκες υποστηρίζουν την ανάκτηση της παραγωγής στην Ελλάδα, την Ιταλία και την Πορτογαλία κατά την περίοδο 2019/20, ενώ στην Ισπανία, η φυσική ετήσια εναλλαγή καρποφορίας των ελαιόδέντρων θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε επίπεδο παραγωγής κάτω του μέσου όρου των τελευταίων πέντε ετών. Η Επιτροπή προβλέπει ότι η ευρωπαϊκή παραγωγή ελαιολάδου για το 2019/20 θα μπορούσε να είναι περίπου 2,1 εκατομμύρια τόνοι (-8% ετησίως, αλλά 4% περισσότερο από τον μέσο όρο των τελευταίων πέντε ετών).

B.3 Παραγωγική δυναμικότητα κλάδου/ προϊόντος

Δυνατότητα διατήρησης ή ακόμα και αύξησης των μέσων επιπέδων παραγωγής εξαρτάται, φυσικά, σε μεγάλο βαθμό από τις καιρικές συνθήκες, δεδομένου ότι ακραία καιρικά φαινόμενα απειλούν το παραγωγικό δυναμικό της συγκομιδής.

B.4 Κόστος Παραγωγής

Οι τιμές του ελαιολάδου, σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της EUROSTAT, έχουν αυξηθεί και διαφέρουν ανάλογα με την κατηγορία του

ελαιολάδου. Έτσι λοιπόν, οι υψηλότερες τιμές παρατηρούνται στο εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο, με την τιμή του ελαιολάδου να φτάνει πάνω από 300 ευρώ/100 lt στην Ισπανία, την Ελλάδα και την Πορτογαλία και πάνω από 500 ευρώ/ 100 lit στην Ιταλία.

B.5 Προοπτικές στην εξέλιξη της παραγωγής

Έως το 2026 οι προβλέψεις του Διεθνούς Οργανισμού Ελαιολάδου υποδεικνύουν αύξηση της παραγωγής στην Ισπανία κατά περίπου 10% και με λιγότερη δυναμική στην Ελλάδα (2%) και στην Ιταλία (-1%). Στις τρεις αυτές κυριότερες χώρες παραγωγής, οι τάσεις κατανάλωσης αναμένεται να καταγράψουν σταθεροποίηση ή μικρή κάμψη, η οποία θα αντισταθμιστεί σε μεγάλο βαθμό από την αύξηση της κατανάλωσης σε μη παραγωγούς χώρες εντός και εκτός της ΕΕ. Όσον αφορά το διεθνές εμπόριο, οι προοπτικές έως το 2026 δείχνουν σημαντική ενίσχυση του ηγετικού ρόλου της ΕΕ στον τομέα των εξαγωγών και πιθανή αύξηση των εισαγωγών από τρίτες-χώρες της Μεσογείου. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ χρηματοδοτεί εργασίες έρευνας και καινοτομίας σχετικά με νέες τεχνικές, ώστε να επιτευχθούν πιο αποδοτικά και βιώσιμα συστήματα καλλιέργειας και καλύτερη αντιμετώπιση των ασθενειών και των επιβλαβών οργανισμών.

Γ. ΖΗΤΗΣΗ

Γ.1 Μέγεθος αγοράς/ τμήματα αγοράς

Όπως προαναφέραμε το Βέλγιο δεν διαθέτει παραγωγή ελαιολάδου και εξαρτάται αποκλειστικά από εισαγωγές. Τα τελευταία χρόνια, στο Βέλγιο οι καταναλωτές έχουν σημειώσει μια προοδευτική αλλαγή στη συμπεριφορά τους έχοντας όλο και μεγαλύτερη επίγνωση της σημασίας της διατροφής στην υγεία. Αυτό έχει προκαλέσει αύξηση της ζήτησης για υγιεινότερα προϊόντα, ιδιαίτερα για προϊόντα όπως ελαιόλαδο ή μαργαρίνες με βιταμίνες και χαμηλά λιπαρά. Η μεταβολή των διατροφικών συνηθειών του βελγικού πληθυσμού προς υγιεινότερα προϊόντα βοηθά στο να αυξηθεί η ζήτηση ελαιολάδου από τους Βέλγους καταναλωτές.

Η κατανάλωση ελαιολάδου στο Βέλγιο παραμένει χαμηλή, αλλά φαίνεται ότι η τάση πρόκειται να αντιστραφεί σταδιακά στο μέλλον. Επιπλέον, οι παραγωγοί ελαιολάδου συνεχίζουν να εστιάζουν τις προσπάθειές τους στην προώθηση του ως εναλλακτική λύση στο μαγείρεμα με πιο υγιεινό τρόπο. Η κατανάλωση ανά κάτοικο στο Βέλγιο είναι μικρότερη από ό,τι σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, επομένως το περιθώριο ανάπτυξης της κατανάλωσης παραμένει σημαντικό.

Η κατανάλωση ελαιολάδου στο Βέλγιο αρχίζει βασικά στη δεκαετία του '70 όταν Βέλγοι με υψηλότερη αγοραστική δύναμη επισκέπτονται τις χώρες της Μεσογείου και ξεκίνησαν να δοκιμάζουν τα τυπικά τρόφιμα αυτών των χωρών. Χάρη σε πολλές εκστρατείες και πληροφορίες από τις κυριότερες χώρες παραγωγής και την Ευρωπαϊκή Ένωση, το ελαιόλαδο για τους Βέλγους θεωρείται ένα υγιεινό προϊόν που πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στη συνήθη διαίτα.

Η εικόνα του ελαιολάδου στο Βέλγιο είναι πολύ θετική. Τα χαρακτηριστικά που αξιολογούν περισσότερο οι καταναλωτές είναι η γεύση και η προσεκτική συσκευασία. Παρ'όλα αυτά, η κατανάλωση στο Βέλγιο παραμένει σημαντικά χαμηλότερη από άλλες ευρωπαϊκές χώρες υψηλού εισοδήματος με κύρια αιτία τη αντίληψη του ελαιολάδου ως προϊόντος υψηλής τιμής.

Γ.2 Αγοραστική συμπεριφορά

Οι πιο συνηθισμένοι καταναλωτές ελαιολάδου είναι άτομα ηλικίας μεταξύ 30 και 59 ετών με υψηλό και μεσαίο εισόδημα. Αυτή η ομάδα μπόρεσε να εξοικειωθεί με το ελαιόλαδο κατά τη διάρκεια ταξιδιών

αναψυχής και είναι ενήμερη σχετικά με τις υγιεινές και διατροφικές πτυχές του ελαιολάδου σε σύγκριση με το άλλα λίπη και έλαια. Τα ελαιόλαδα επίσης βρίσκουν απήχηση στην πιο επιλεκτική αγορά στο κανάλι Horeca. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι, στο Βέλγιο, μόνο η μειονότητα του εξειδικευμένου πληθυσμού (όπως οι μάγειροι, οι εστιατορές κ.λπ.) και όχι ο καταναλωτής είναι σε θέση να εκτιμήσει και να διαφοροποιήσει τις ιδιότητες αυτών των προϊόντων.

Γ.3 Προοπτικές στην εξέλιξη της ζήτησης

Η αγορά ελαιολάδου στο Βέλγιο παρουσιάζει θετική ανάπτυξη. Μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι η μέση εξέλιξη των εισαγωγών τόσο σε αξία όσο και σε όγκο είναι θετική, καθώς και την τιμή σε ευρώ / κιλό. Το γεγονός αυτό οφείλεται πιθανώς στις εκστρατείες του την προώθηση του Ελαιολάδου που αναδεικνύουν τα ευεργετικά χαρακτηριστικά για την υγεία που έχει το ελαιόλαδο. Έτσι, υπάρχουν ευκαιρίες στο τμήμα της αγοράς βιολογικών προϊόντων που δείχνει συνεχώς αυξητική τάση στις περισσότερες κατηγορίες προϊόντων μεταξύ αυτών δε και στο ελαιόλαδο. Οι αγοραστές βιολογικών προϊόντων είναι πρόθυμοι να πληρώσουν περισσότερα για την προστιθέμενη αξία των προϊόντων αυτών.

Σε κάθε περίπτωση, θα μπορούσε να θεωρηθεί καλή ιδέα να προσθέσετε ετικέτες η πιστοποιητικό ποιότητας ή ονομασία προέλευσης που αναγνωρίζονται από τον καταναλωτή ως εγγύηση γνησιότητας προϊόντος. Το αυξανόμενο ενδιαφέρον για την υγεία και την ευημερία των καταναλωτών στο Βέλγιο αναμένεται να επηρεάσει τα επόμενα χρόνια στην κατανάλωση ελαίων και λιπών στο Βέλγιο. Παρ'όλα αυτά οι πωλήσεις της κατηγορίας αναμένεται να παραμείνουν σταθερές βραχυπρόθεσμα.

Δ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Δ.1 Ροές εμπορίου - εμπορικό ισοζύγιο κλάδου/προϊόντος

Το Βέλγιο εισάγει ετησίως περίπου 18 χιλιάδες τόνους ελαιόλαδο αξίας περίπου 65 εκατ. ευρώ. Η αξία του εισαγόμενου ελαιόλαδου αυξήθηκε κατά 12 εκατ. ευρώ από το 2014 όπου εισήχθη ελαιόλαδο αξίας 52 εκατ. ευρώ. Παράλληλα η ποσότητα του εισαγόμενου ελαιολάδου στο Βέλγιο παραμένει περίπου στα ίδια επίπεδα από το 2012.

Εισαγωγές Ελαιόλαδου Βελγίου (Αξία σε €)					
1509	2014	2015	2016	2017	2018
Ελλάδα	1.769.390,53	2.014.957,76	2.441.767,85	2.971.500,82	2.165.356,14
Ιταλία	15.613.212,36	19.199.858,19	18.309.645,79	12.850.856,04	13.382.357,31
Ισπανία	20.205.867,93	23.992.335,83	29.654.530,68	38.263.015,54	34.518.770,82
Γαλλία	6.985.476,75	7.948.805,35	10.438.560,2	8.989.362,21	7.832.766,53
Πορτογαλία	1.902.386,04	1.662.252,6	895.721,12	815.918,27	1.416.489,96
Τυνησία	228.962,29	82.585,31	29.627,36	115.168,58	79.228,32
Σύνολο	52.036.028,33	59.306.786,34	68.623.656,8	69.434.022,2	64.386.795,3

Πηγή: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Όπως βλέπουμε στους πίνακες που ακολουθούν, η Ισπανία κατατάσσεται στην πρώτη θέση των προμηθευτών ελαιολάδου στο Βέλγιο τόσο σε αξία όσο και σε ποσότητα, με το 55% του μεριδίου αγοράς, ως προς τον όγκο, με το 58% του μεριδίου αγοράς. Η εξέλιξη σε αξία είναι θετική (39,40%), ενώ η εξέλιξη του όγκου μειώνεται ελαφρώς (0,69%), πράγμα που σημαίνει ότι η τιμή των ισπανικών εισαγωγών ελαιολάδου έχει πιο ακριβό, με εξέλιξη 39,97% και τιμή εισαγωγής 4,05 ευρώ / kg.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ για το τετραμήσιο 1509 σε ότι αφορά τις εξαγωγές στο Βέλγιο εμφανίζονται διαφορετικά στοιχεία. Το 2017 οι εξαγωγές εμφανίστηκαν στα 3.749.177 και όγκος 683.370 κιλά και το 2018 6.347.236 και ποσότητα 1.393.765 κιλά. Δεδομένου ότι το Βέλγιο αποτελεί ένα διαμετακομιστικό κέντρο αυτές οι αποκλίσεις δεν είναι ιδιαίτερα σπάνιες.

Οι εισαγωγές ελαιολάδου αξίας μεταξύ 2 εκατ. ευρώ και 3 εκατ. ευρώ τον χρόνο δεν απεικονίζουν την πραγματικότητα. Μεγάλο μέρος των ελληνικών προϊόντων τροφίμων εισάγονται στο Βέλγιο από την Γερμανία και την Γαλλία. Αυτό είναι φυσιολογικό αφού πρόκειται για μεγαλύτερες αγορές και οι εξαγωγείς επιδιώκοντας οικονομίες κλίμακας

προορίζουν τα προϊόντα τους για εκεί και τα μεταπωλούν στην συνέχεια σε βέλγικες εταιρείες.

Δ.2 Ανάλυση εξαγωγών- εισαγωγών

Το μερίδιο της Ελλάδας στην συνολική αγορά ελαιολάδου σύμφωνα με τα βελγικά στοιχεία είναι 3,37% για το 2018. Όπως προαναφέραμε βέβαια το ποσοστό είναι μεγαλύτερο αλλά σίγουρα αρκετά κάτω από την Ισπανία και την Ιταλία. Η επίδοση αυτή είναι σχετικά καλύτερη από προηγούμενα έτη αλλά παραμένει καθηλωμένη σε περίπου 2,5 εκατ. που έχει σταθεροποιηθεί τα τελευταία χρόνια.

Το Βέλγιο είναι μία ώριμη αγορά και στην κατανάλωση ελαιολάδου με πολύ μεγάλη προσφορά σε όλες τις κατηγορίες ελαιολάδου, ενώ η αύξηση της ζήτησης στρέφεται τώρα σε βιολογικά λάδια με προσιτές τιμές.

Δ.3 Δασμολογικό καθεστώς και μη δασμολογικά εμπόδια

Το Βέλγιο, μέλος της ΕΕ από την ίδρυσή του, δεν εφαρμόζει δασμολόγια για εισαγωγές τρόφιμα από κράτη μέλη όπως η Ελλάδα. Απλά πρέπει να κρατήσετε υπόψη τα κοινά μέτρα που εφαρμόζονται στις εμπορικές ανταλλαγές αγαθών μεταξύ των κρατών μέλη, όπως η επιστροφή ΦΠΑ και η δήλωση Intrastat, όταν είναι απαραίτητο.

E. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

E.1 Δομή αγοράς – Δίκτυα Διανομής

Ο τομέας διανομής τροφίμων στο Βέλγιο είναι ιδιαίτερα συγκεντρωμένος λόγω του μικρού μεγέθους της χώρας και, δεδομένου ότι το Βέλγιο είναι μια ώριμη αγορά με λίγους ισχυρούς ομίλους οι οποίοι διαθέτουν σημαντικά μερίδια.

Υπάρχουν πολλές στρατηγικές διανομής, αν και οι πιο συχνές μεταξύ είναι εκείνη του εισαγωγέα. Οι παραγωγοί ελαιολάδου με υψηλότερο όγκο παραγωγής συνήθως έρχονται σε άμεση επαφή με βελγικούς ομίλους.

Η δομή των σουπερμάρκετ στο Βέλγιο έχει ορισμένες ιδιαιτερότητες σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Στη βελγική αγορά, οι υπεραγορές είναι σχεδόν ανύπαρκτες, ενώ τα σουπερ μάρκετ κατανέμονται εκτεταμένα στις πόλεις με σκοπό να βρίσκονται όσο το δυνατόν πιο κοντά στο σπίτι του καταναλωτή. Συνήθως τα καταστήματα στις πόλεις ανήκουν σε αλυσίδες σουπερ μάρκετ των οποίων τα σημεία πώλησης διανέμονται σε όλη την πόλη και να απολαμβάνουν μεγάλη δημοτικότητα μεταξύ του πληθυσμού.

Το 60% της διανομής του ελαιολάδου (του οποίου, το 85% αντιστοιχεί σε έξτρα παρθένο ελαιόλαδο) γίνεται μέσω των μεγάλων αλυσίδων ειδών διατροφής (Carrefour-GB, Delhaize, Colruyt κα) και μέσω των καταστημάτων hard discount με κυριότερους εκπροσώπους τα Aldi και Lidl. Τα ισπανικά αλλά ιδίως τα ιταλικά ελαιόλαδα είναι τα μόνα διαθέσιμα στα ράφια των συνοικιακών σουπερ μάρκετ (GB express, Delhaize proxy), των μπακάλικων και των hard discount (Aldi & Lidl), προπαντός λόγω μεγαλύτερης ποικιλίας των τιμών και καλύτερου marketing αλλά και λόγω της μεγάλης προβολής των ιταλικών προϊόντων, που οφείλεται στην σημαντική ιταλική ομογένεια του Βελγίου.

Τα καταστήματα Delicatessen διαθέτουν μεγάλη ποικιλία από είδη διατροφής. Σε αυτά διατίθεται μια ευρύτερη ποικιλία ελαιολάδου σε ένα επιλεκτικό και ενημερωμένο κοινό που απαιτεί ποιοτικά προϊόντα. Είναι συνήθως καταστήματα ανεξάρτητα, που κινούνται μέσα σε μια κατακερματισμένη αγορά και οι τιμές εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό, από το είδος της πελατείας και τη θέση του καταστήματος.

Το τμήμα του ελαιολάδου στα καταστήματα delicatessen καταλαμβάνεται κυρίως από ιταλικά ελαιόλαδα, λόγω του σχεδιασμού της συσκευασίας ο οποίος είναι πολύ προσεκτικός, οι φιάλες ορισμένων μοντέλων έχουν σχήματα ποικίλα (άλλα μπουκάλια είναι

γυάλινα με ιδιαίτερο καπάκι και με πρωτότυπες ετικέτες). Μερικοί κατασκευαστές διαφοροποιούνται μέσω της εμπορευματοποίησης των ελαίων τους με διαφορετικές γεύσεις, δηλαδή αρωματικά ελαιόλαδα. Επίσης ορισμένες μάρκες δεσμεύονται να προσφέρουν συσκευασίες που αποτελούνται από τρία ή τέσσερα μπουκάλια των διαφόρων ελαίων σε συσκευασίες των 100 ml που επιτρέπουν στον καταναλωτή να δοκιμάσει τις διαφορετικές γεύσεις.

Η διανομή των ελαιολάδων θα παραμείνει συγκεντρωμένη στις μεγάλες λιανεμπορικές αλυσίδες. Ωστόσο, εναλλακτικά κανάλια, όπως το λιανικό εμπόριο στο διαδίκτυο, θα αυξήσουν τις πωλήσεις τους καθώς οι περισσότερες αλυσίδες λιανικής αναπτύσσουν ηλεκτρονικές εφαρμογές που επιτρέπουν στους καταναλωτές να αγοράζουν τα προϊόντα τους μέσω smartphones και / ή υπολογιστών.

E.2 Βαθμός συγκέντρωσης (εγχώριων/ ξένων επιχειρήσεων)

Περισσότερο από το 80% της διανομής του ελαιολάδου γίνεται μέσω των μεγάλων αλυσίδων ειδών διατροφής (Carrefour-GB, Delhaize, Colruyt) και μέσω των καταστημάτων hard discount. Η πρόσβαση επομένως σε αυτές είναι καθοριστική για την αύξηση των πωλήσεων.

E.3 Παρουσία ελληνικών προϊόντων – μερίδιο αγοράς

Τα ελληνικά ελαιόλαδα διατίθενται κυρίως στα μεγάλα σουπερμάρκετ (Carrefour, Delhaize), σε κάποια soft discount καταστήματα (Colruyt) και στους εισαγωγείς ελληνικών τροφίμων. Ένα μέρος των παραπάνω σουπερμάρκετ (Delhaize, Colruyt, Makro) εισάγουν μεγάλες ποσότητες ελληνικού ελαιολάδου απευθείας από Ελλάδα και τα συσκευάζουν με την δική τους ετικέτα. Η αλυσίδα Delhaize λόγω της προνομιακής πρόσβασής της στην ελληνική αγορά (ιδιοκτήτρια της ελληνικής αλυσίδας AB) καταφεύγει σε αυτή την πρακτική. Επίσης σε κάποια άλλα καταστήματα (Cora, Match) το ελληνικό ελαιόλαδο έχει παρουσία μέσω των εισαγωγέων ελληνικών προϊόντων.

E.4 Τιμές λιανικής πώλησης

Ενδεικτικά, παραθέτουμε στο παράρτημα που ακολουθεί τις λιανικές τιμές ελαιολάδου σε αλυσίδες σούπερ μάρκετ της χώρας το

έτος 2019 (ανώνυμων προϊόντων και μη, ελληνικά ελαιόλαδα και ελαιόλαδα άλλων χωρών).

Εάν κάποιος ανατρέξει στο παράρτημα που παραθέτουμε με τις τιμές λιανικής στο Βέλγιο θα διαπιστώσει ότι υπάρχει μια σχετικά μεγάλη γκάμα τιμών ξεκινώντας από €4 το λίτρο, το οποίο είναι συνήθως ισπανικό ελαιόλαδο με ιδιωτική ετικέτα αλυσίδας super market, έως € 55 το λίτρο που αφορά γαλλικό ή ιταλικό ελαιόλαδο σε εξαιρετική συσκευασία, το οποίο διατίθεται στα ράφια κορυφαίου, στο Βέλγιο *delicatessen*, σε μικρές ποσότητες. Βέβαια ο μεγαλύτερος όγκος πωλήσεων πραγματοποιείται σε ελαιόλαδα των οποίων οι τιμές είναι μεταξύ € 5 με €8 το λίτρο.

Η πρακτική της ιδιωτικής ετικέτας ακολουθείται από τις μεγάλες λιανεμπορικές αλυσίδες του Βελγίου, έχοντας συγκριτικό πλεονέκτημα την φθηνή τιμή. Σε γενικές γραμμές παρατηρείται τα ιταλικά και ελληνικά ελαιόλαδα να πωλούνται σε υψηλότερες τιμές ενώ η Ισπανία προσφέρει φθηνότερο ελαιόλαδο είτε σε ανώνυμα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας είτε σε επώνυμα προϊόντα.

E.5 Δυναμική συνθηκών ανταγωνισμού

Η Ισπανία λόγω της μεγάλης παραγωγής αυξάνει συνεχώς το μερίδιο αγοράς της ενώ το μερίδιο των ιταλικών ελαιολάδων μειώνεται. Η Ιταλία έχει σημαντικό μερίδιο στην premium αγορά ελαιολάδου ενώ η Ισπανία σχεδόν μονοπωλεί πλέον την μέση και χαμηλή τιμή στην βελγική αγορά.

ΣΤ. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΣΤ.1 Νομικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του κλάδου

Το ελαιόλαδο που διατίθεται στο εμπόριο στην Ευρωπαϊκή Ένωση και επομένως στο Βέλγιο υπόκειται στον Κανονισμό ΕΚ αριθ. 29/2012 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εμπορία. Ομοίως εφαρμόζονται οι κανονισμοί 2568/91 και 1019/2002 της ΕΚ. Επιπλέον, το η Επιτροπή Codex Alimentarius, που ανήκει στον FAO, έχει αναπτύξει κώδικα με σειρά των προτύπων ποιότητας, υγιεινής, επισήμανσης κ.λπ. <http://www.codexalimentarius.net> Το Βέλγιο εφαρμόζει επίσης την ευρωπαϊκή οδηγία 76/621/ΕΟΚ.

Οι έλεγχοι επισήμανσης εξασφαλίζουν ότι η ονομασία ή η εμπορική ονομασία βάσει της οποίας μπορεί να πωληθεί στον καταναλωτή συμμορφώνεται με τους ειδικούς κανόνες που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1308/2013 (παράρτημα VII, μέρος VIII) και στον εκτελεστικό κανονισμό της ΕΕ 29/2012.

Οι τήρηση των υποχρεωτικών απαιτήσεων επικεντρώνονται στα παρακάτω:

Συσκευασία: το ελαιόλαδο πρέπει να διατίθεται στο εμπόριο στον τελικό καταναλωτή σε συσκευασίες μέγιστης χωρητικότητας 5 λίτρων. Πρέπει να είναι εφοδιασμένο με σύστημα ανοίγματος το οποίο δεν μπορεί πλέον να σφραγιστεί μετά την πρώτη φορά που ανοίγεται. Οι χώρες της ΕΕ μπορούν να καθορίσουν μέγιστη χωρητικότητα άνω των 5 λίτρων σε περίπτωση ελαίων που προορίζονται για κατανάλωση σε εστιατόρια, νοσοκομεία, καντίνες και άλλες παρόμοιες συλλογικές εγκαταστάσεις. Η ονομασία προέλευσης που αναφέρεται σε χώρα της ΕΕ αντιστοιχεί στη γεωγραφική περιοχή στην οποία συλλέκθηκαν οι ελιές ή στις οποίες βρίσκεται το ελαιοτριβείο.

Ένδειξη ειδικών συνθηκών διατήρησης - οι πληροφορίες σχετικά με τις ειδικές συνθήκες διατήρησης των ελαιολάδων, πρέπει να αναγράφονται επίσης στην ετικέτα.

Ένδειξη παρουσίας άλλων φυτικών ελαίων και συστατικών όταν χρησιμοποιούνται σε μείγματα με ελαιόλαδα.

Προαιρετικές απαιτήσεις επισήμανσης, όπως η ένδειξη «πρώτη ψυχρή συμπίεση», «ψυχρή εκχύλιση», οργανοληπτικές ιδιότητες σχετικά με τη γεύση ή / και τη μυρωδιά για τα εξαιρετικά παρθένα και παρθένα ελαιόλαδα και το έτος συγκομιδής (κανονισμός ΕΕ 29/2012).

ΣΤ.2 Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου στον ανταγωνισμό

Τέλος, ο κατασκευαστής πρέπει να λάβει υπόψη τους κανονισμούς επισήμανσης των προϊόντων που διατίθεται στο εμπόριο στο Βέλγιο, η οποία περιορίζει την εμπορία στα προϊόντα που φέρουν την επισήμανση στις επίσημες γλώσσες. Ισχύει η ευρωπαϊκή οδηγία 2000/13/ΕΚ για την επισήμανση των προϊόντων τροφίμων. Για τα βιολογικά ελαιόλαδα ισχύουν οι κανονισμοί που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) Αριθ. 2092/91 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 1991, για τη βιολογική γεωργική παραγωγή και τη βιολογική γεωργία σε γεωργικά και διατροφικά προϊόντα.

Z. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Z.1 Παράγοντες που επηρεάζουν ζήτηση –προσφορά.

Ο βασικός παράγοντας που επηρεάζει την ζήτηση τα τελευταία χρόνια στο Βέλγιο είναι η αλλαγή στη συμπεριφορά των καταναλωτών, προς την υγιεινότερη διατροφή. Η τάση κατανάλωσης για υγιεινότερα προϊόντα ή προϊόντα με χαμηλά λιπαρά και μειωμένη χοληστερόλη ευνοεί την κατανάλωση ελαιολάδου. Παράλληλα αύξηση της ζήτησης παρουσιάζεται σε οργανικά προϊόντα, όπως και οργανικό ελαιόλαδο.

Z.2 Προοπτικές ελληνικών προϊόντων

Το ελληνικό ελαιόλαδο διοχετεύεται, κατά το μεγαλύτερο μέρος του, στην ελληνική ομογένεια και τα ελληνικά εστιατόρια του Βελγίου, βασικά μέσω του δικτύου των εισαγωγέων και διανομέων ελληνικών τροφίμων. Πάντως, έχει σημειωθεί τα τελευταία χρόνια μια αύξηση κατανάλωσης ελληνικού ελαιολάδου από μέρους βελγικών νοικοκυριών, ενώ πέραν των εισαγωγέων ελληνικών προϊόντων ορισμένες ελληνικές εξαγωγικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται με αρκετή επιτυχία στις βελγικές αλυσίδες διανομής και λιανεμπορίου.

Παράλληλα το ελληνικό ελαιόλαδο έχει όλο και μεγαλύτερη παρουσία σε καταστήματα *delicatessen* στο Βέλγιο, ενώ τα τελευταία χρόνια έχει παρουσία και σε καταστήματα πώλησης βιολογικών προϊόντων.

Η ελληνική ομογένεια καθώς και τα ελληνικά εστιατόρια ήταν μία καλή πρακτική για είσοδο στην αγορά, δεν πρέπει όμως να συνεχίσουν να είναι η κύρια στόχευση. Οι ελληνικές εξαγωγικές επιχειρήσεις μικρές σε μέγεθος, δυσκολεύονται να έχουν πρόσβαση σε μεγάλες λιανεμπορικές αλυσίδες στο Βέλγιο, αντίθετα σε μικρότερα καταστήματα η παρουσία τους είναι μεγαλύτερη. Τα τελευταία χρόνια πολλές αδυναμίες των ελληνικών ελαιολάδων όπως η προσαρμογή στις διεθνείς τάσεις και ζητήσεις, η τυποποίηση και η συσκευασία, το *design* στις ετικέτες διορθώνονται ή έχουν διορθωθεί σε σημαντικό βαθμό. Τα ελληνικό ελαιόλαδο δεν υπολείπεται πλέον των ιταλικών και ισπανικών σε τυποποίηση, συσκευασία παρουσίαση κλπ.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ –ΤΙΜΕΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΛΙΑΝΕΜΠΟΡΙΚΑ
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΣΤΟ ΒΕΛΓΙΟ.**

 DELHAIZE

	ΠΡΟΪΟΝ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ
ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ	Delhaize-Huile d'olive Extra vierge Bio	50 cl	3,79€ (7,58€/λίτρο)
	Huile d'olive Extra vierge Marques de Grinon	50 cl	12,79€ (25,58€/λίτρο)
	Huile d'olive Italie Delhaize	25 cl	3,09€ (12,36€/λίτρο)
	Huile d'olive Extra vierge Bio Filippo Berio Italy	50 cl	6,99 € (13,98€/λίτρο)
	Huile d'olive Il Fruittato De Cecco Italie	75 cl	8,59€ (11,45€/λίτρο)
	Huile d'olive Extra vierge Stefanini Italie	75 cl	12,79€ (17,05€/λίτρο)
	Huile d'olive Vierge extra Espagne 365 - Delhaize	1 l	4,09€
	Huile d'olive Extra vierge Italie Delhaize	75 cl	6,75€ (9,00€/λίτρο)
	Huile d'olive Classique Filippo Berio Italy	50 cl	5,19€ (10,38€/λίτρο)
	Huile d'olive Extra vierge Filippo Berio Italy	50 cl	5,49€ (10,98€/λίτρο)
	Huile d'olive Extra vierge Filippo Berio Italy	1 l	9,65€
	Huile d'olive Extra vierge De Cecco	75 cl	7,99€ (10,65€/λίτρο)

 CARREFOUR

	ΠΡΟΪΟΝ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ
ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ	Carrefour Bio Huile d'Olive Vierge Extra de Tunisie	50 cl	3,69€ (7,38€/λίτρο)
	Carrefour Extra Virgin Olive Oil Spain	75 cl	3,75€ (5,00€/λίτρο)
	Bertolli Original Extra Virgin Olive Oil Italy	50 cl	5,09€ (10,18€/λίτρο)
	Bertolli Original Extra Virgin Olive Oil Italy	1 l	10,13€
	Bertolli Classico Italy	50 cl	4,99€ (9,98€/λίτρο)

ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ	Carrefour Olive oil Classico France	75 cl	4,49€ (5,99€/λίτρο)
	Carrefour Olive oil Spain	1 l	4,09€
	Carrefour Selection Extra Virgin Olive Oil from Spain Average Fruity	50 cl	4,49€ (8,98€/λίτρο)
	Carrefour Selection Olive oil Special Pizza France	25cl	4,69€ (18,76€/λίτρο)
	Carrefour Virgin Olive Oil Hania Crète PGI Greece	50 cl	6,39€ (12,78€/λίτρο)
	Carrefour Bio Extra Virgin Olive Oil from Tunisia	50 cl	2,99€ (5,98€/λίτρο)
	Carrefour Selection Olive oil with Basil France	25 cl	4,99€ (19,96€/λίτρο)
	Carrefour Selection Olive oil with gralic France	25 cl	5,19€ (20,76€/λίτρο)
	Carrefour Selection Extra Virgin Olive Oil from Spain Ripe Fruit	50 cl	5,99€ (11,98€/λίτρο)
	Carrefour Selection Walnut Oil	25 cl	5,19€ (20,76€/λίτρο)
	Carrefour Virgin Olive oil Italy	50 cl	6,09€ (12,18€/λίτρο)
	Terre d'Italia Terra di Bari Bitonto DOP Olio Extra Vergine di Oliva	75 cl	9,99€ (13,32€/λίτρο)
	Bertolli Classico Italy	1 l	9,79€
	Carapelli Oro Verde Extra Virgin Olive Oil Italy	75 cl	9,99€ (13,32€/λίτρο)
	Monini Bios Extra Virgin Olive Oil Italy	75 cl	9,99€ (13,32€/λίτρο)
	Carapelli Bio Extra Virgin Olive Oil Italy	75 c l	13,22€ (17,63€/λίτρο)
	Terre d'Italia Olio Extra Virgin of Oliva Umbria DOP Italy	75 cl	13,09€ (17,45€/λίτρο)
	Vandemoortele 5 Oils Germany	50 cl	5,99€ (11,98€/λίτρο)

	ΠΡΟΪΟΝ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ
ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ	Everyday Extra Virgin Olive Oil Spain	1 l	4,09€
	Boni Selection Bio Extra Virgin Olive Oil	1 l	5,98€
	Coricelli Extra Virgin Olive Oil Italy	3 l	18,99€ (6,93€/λίτρο)
	Coricelli Huile d'olive Vierge extra Italy	75 cl	8,39€ (11,19€/λίτρο)
	Coricelli Huile d'olive Vierge extra Italy	1 l	7,49€
	Coricelli Huile d'olive Olive Italy	1 l	7,39€
	Boni Selection Huile d'olive Vierge extra Spain	1 l	5,00€
	Terra Creta Huile d'olive Vierge extra Kolymvari Greece	1l	9,99€
	Coricelli Huile d'olive Vierge extra Terra di bari Italy	75 cl	8,99€ (11,99€/λίτρο)
	Borges Huile d'olive Vierge extra Spain	2 L	12,99€ (6,5€/λίτρο)
	Terra Creta Huile d'olive Vierge extra Greece	50 cl	5,69€ (11,38€/λίτρο)
	Terra Creta Huile d'olive Vierge extra Greece	25 cl	3,99€ (15,96€/λίτρο)
	Boni Selection Huile d'olive Vierge extra Grèce Greece	75 cl	5,79€ (7,72€/λίτρο)
	Boni Selection Bio Huile d'olive Vierge extra Tunisie	3 l	17,94€ (5,98€/λίτρο)
	Oliveira Da Serra Gourmet Huile d'olive Portugal	75 cl	6,19€ (8,25€/λίτρο)
	Filippo Berio Huile d'olive Vierge extra Italy	1 l	9,65€
	Filippo Berio Huile d'olive Pure Italy	1 l	8,99€

ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ	Vandemoortele Huile d'olive Vierge extra	75 cl	7,59€ (10,12€/λίτρο)
	Boni Selection huiles d'olives ail Italy	25 cl	3,99€ (15,96€/λίτρο)
	Coricelli BIO huiles d'olives extra vierge	75 cl	7,99€ (10,65€/λίτρο)
	Vandemoortele oils mix of oils 5 oils Germany	50 cl	5,99€ (11,98€/λίτρο)
	Vandemoortele oil mix of oils 3 oils Germany	50 cl	5,99€ (11,98€/λίτρο)

 Albert Heijn Belgie NV

	ΠΡΟΪΟΝ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ
ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ	Iliada Kalamata extra virgin olive oil	25 cl	3,59€ (14,36€/λίτρο)
	Iliada Kalamata extra virgin olive oil	50 cl	5,99€ (11,98€/λίτρο)
	Monini Bios organic extra virgin olive oil	50 cl	6,69€ (13,38€/λίτρο)
	Bertolli Extra virgin olive oil	25 cl	2,99€ (11,96€/λίτρο)
	Carbonell Extra virgen Spanish olive oil	50 cl	4,99€ (9,98€/λίτρο)
	AH BASIC Olive oil extra virgin	1 l	3,99€
	Monini Classico extra virgin olive oil	50 cl	4,55€ (9,10€/λίτρο)
	AH Olive oil extra virgin	250 cl	2,59€ (10,36€/λίτρο)
	AH Organic Olive Oil extra virgin	50 cl	3,79€ (7,58€/λίτρο)
	AH Olive oil extra virgin	1 l	4,99€
	AH Olive oil extra virgin	50 cl	3,19€ (6,38€/λίτρο)
	The Cecco Il Classico Extra Olive Oil	75 cl	7,49€ (9,99€/λίτρο)
	The Cecco Fruity Extra Olive Oil	75 cl	7,49€ (9,99€/λίτρο)
	Deli Di Paolo Extra virgin olive oil	12,5 cl	1,99€ (15,92€/λίτρο)

ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ	Carapelli Bio extra virgin	75 cl	10,99€ (14,65€/λίτρο)
	Bertolli Olive oil extra virgin originale	1 l	8,99€
	Bertolli Olive oil extra virgin organic	50 cl	6,99€ (13,98€/λίτρο)
	Bertolli Olive oil extra virgin originale	50 cl	5,99€ (11,98€/λίτρο)

 CORA S.A.

	ΠΡΟΪΟΝ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ
ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ	CORA - Olive oil	1 l	6,61€
	MADONIA - VIRGIN olive oil	75 cl	4,99€ (6,65€/λίτρο)
	BERTOLLI - Extra pure olive oil	2 l	17,99€ (7,00€/λίτρο)
	BERTOLLI - Extra pure olive oil	2 l	16,83€ (7,50€/λίτρο)
	CORA - Olive oil 1st cold pressed	50 cl	3,84€ (7,68€/λίτρο)
	GALLO - Huile d'olive 1°	75 cl	5,93€ (7,91€/λίτρο)
	CORA - Extra pure olive oil	50 cl	3,99€ (7,98€/λίτρο)
	MONINI - Extra pure olive oil	1 l	8,22€
	SAPIO - Extra pure olive oil	1 l	8,33€
	TERRA DELYSSA - Extra pure olive	1 l	8,49€
	GALLO - Huile d'olive 0.5 °	75 cl	6,55€ (8,73€/λίτρο)
	CARAPELLI - Extra pure olive oil, Il Frantolio	1 l	8,80€
	FARCHIONI - Italian extra virgin olive oil	1 l	8,99€
	DE CECCO - Olive oil from first pressing il classico	1 l	8,99€
BERTOLLI - Extra virgin olive oil	1 l	10,13€	

ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ	BERTOLLI - Classico olive oil	1 l	10,38€
	BERTOLLI - Classico olive oil	50 cl	5,29€ (10,58€/λίτρο)
	PUGET - Extra pure olive oil	75 cl	7,99€ (10,56€/λίτρο)
	BERTOLLI - Originale, extra olive oil	50 cl	5,40€ (10,80€/λίτρο)
	FARCHIONI - Il casolare - virgin olive oil	1 l	10,99€
	BERTOLLI - Classico olive oil	50 cl	6,49€ (12,98€/λίτρο)
	BERTOLLI - Extra virgin olive oil	50 cl	6,99€ (13,98€/λίτρο)
	CARAPPELLI - Oro verde - virgin olive oil	75 cl	10,59€ (14,12€/λίτρο)
	FARCHIONI	1 l	14,33€
	CARAPPELLI - Organic virgin olive oil	75 cl	13,49€ (17,99€/λίτρο)

 ROB – THE GOURMETS' MARKET

	ΠΡΟΪΟΝ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ
ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ	Organic Olive Coconut Oil France	50 cl	8,98€ (17,96€/λίτρο)
	Organic Extra Virgin Olive Oil PDO France	50 cl	27,95€ (55,90€/λίτρο)
	Chateau De Taurenne Huile d'Olive Extra Vierge de Provence A.O.C. France	50 cl	18,70€ (37,50€/λίτρο)
	Chateau De Taurenne Huile d'Olive Vierge Extra à l'Ancienne France	50 cl	18,70€ (37,40€/λίτρο)
	Azienda Viola Huile d'Olive Costa del Riparo Bio Italy	50 cl	17,50€ (35,00€/λίτρο)
	Carapelli Huile d'Olive Vierge Extra Bio Italy	75 cl	12,58€ (16,77€/λίτρο)
	Kalios Huile d'Olive Vierge Extra N°01 Caractère Greece	50 cl	16,80€ (33,60€/λίτρο)
	Kalios Huile d'Olive Vierge Extra N°02 Equilibre Greece	50 cl	16,80€ (33,60€/λίτρο)

ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ	Kalios Huile d'Olive Vierge Extra N°03 Douceur Greece	50 cl	16,80€ (33,60€/λίτρο)
	Estoublon Huile d'Olive Vierge Extra AOP France	50 cl	26,15€ (52,30€/λίτρο)
	Domaine Du Bois Gentil Huile d'Olive Vierge Extra Portugal	1 l	13,75€
	Gianni Calogiuri Huile d'Olive Vierge Extra Affiorato Italy	75 cl	19,90€ (26,53€/λίτρο)
	Gianni Calogiuri Huile d'Olive Vierge Extra Affiorato Italy	25 cl	8,10€ (32,40€/λίτρο)
	Gianni Calogiuri Huile d'Olive Vierge Extra Italy	75 cl	15,98€ (21,31€/λίτρο)
	Frantoi Cutrera Huile d'Olive Vierge Extra Biologique Italy	50 cl	21,20€ (42,40€/λίτρο)
	Frantoi Cutrera Huile d'Olive Vierge Extra AOP Italy	50 cl	21,40(€) (42,80€/λίτρο)
	Jardin Des Oliviers Huile d'Olive Artisanale Extra-Vierge Italy	75 cl	17,95€ (23,93€/λίτρο)
	Gianni Calogiuri Huile d'Olive Extra Vierge Italy	50 cl	11,25€ (22,50€/λίτρο)
	Rob Huile d'Olive Vierge Extra Belgium	25 cl	7,80€ (31,20€/λίτρο)
	Vigean Huile d'Olive Bio Fruitée Mûre Spain	50 cl	9,78€ (19,56€/λίτρο)
	Vigean Huile d'Olive Fruitée Bio Spain	50 cl	10,10€ (20,20€/λίτρο)
	Filippo Berio Huile d'Olive Italy	50 cl	4,90€ (9,80€/λίτρο)
	Bertolli Huile d'Olive Vierge Extra Italy	50 cl	4,98€ (9,96€/λίτρο)
	Ardoino Huile d'Olive Vierge Extra "Fructus" Italy	50 cl	19,95€ (39,90€/λίτρο)
	Ardoino Huile d'Olive Vierge Extra "Vallaurea" Italy	50 cl	28,98€ (55,96€/λίτρο)
	Frantoi Cutrera Huile d'Olive Vierge Extra Chili Italy	25 cl	11,75€ (47,00€/λίτρο)
	Frantoi Cutrera Huile d'Olive Vierge Extra AOP Italy	25 cl	11,35€ (45,40€/λίτρο)
	A L'Olivier Huile d'Olive Vierge Extra - Arbequina Espagne	25 cl	6,45€ (25,80€/λίτρο)

ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ	Castelas Huile d'Olive Vierge Extra Classic France	50 cl	24,40€ (48,80€/λίτρο)
	Frantoi Cutrera Huile d'Olive Vierge Extra Bio Italy	25 cl	12,50€ (50,00€/λίτρο)
	Toscana Huile d'Olive Vierge Extra Italy	50 cl	21,40€ (42,80€/λίτρο)
	Frantoio Franci Huile d'Olive Extra Vierge "Olivastra Seggianese" Italy	50 cl	25,78€ (51,56€/λίτρο)
	Frantoio Franci Huile d'Olive Extra Vierge "Villa Magra" Italy	50 cl	23,00€ (46,00€/λίτρο)
	Frantoio Franci Huile d'Olive Vierge Extra Bio Italy	50 cl	21,20€ (42,40€/λίτρο)
	Gaea Huile d'Olive Vierge Extra A.O.P. "Sitia" Greece	50 cl	7,85€ (15,70€/λίτρο)
	Kalios Huile d'Olive Vierge Extra Bio - 250 ml Greece	25 cl	7,85€ (31,40€/λίτρο)
	Maistre & Camous Huile d'Olive Vierge Extra France	1 l	11,30€
	A L'Olivier Huile d'Olive Vierge Extra France	50 cl	19,18€ (38,36€/λίτρο)
	Bellota-Bellota Huile d'Olive Vierge Extra - Grand Cru 100% Arbequina France	75 cl	11,00€ (14,67€/λίτρο)
	Castelas Huile d'Olive Vierge Extra "Noir d'Olive" France	50 cl	25,45€ (50,90€/λίτρο)